

PROGRAM WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY
KATOLICKIEJ SZKOŁY PODSTAWOWEJ ŚW. STANISŁAWA KOSTKI
W ZIELONEJ GÓRZE

„ Program wychowawczy powinien być tak skonstruowany, aby uczeń przy pomocy wychowawcy mógł rozwijać w sobie autentyczne wartości ludzkie: świadomość własnej godności, poczucie odpowiedzialności, ducha solidarności, oddanie dla wspólnego dobra, poczucie sprawiedliwości, uczciwość i prawość. Wszystkie te cech opierają się na wartościach ewangelicznych wyrażonych w przykazaniach miłości Boga i bliźniego.”

„w wychowaniu chodzi właśnie o to, ażeby człowiek stawał się coraz bardziej człowiekiem- oto ażeby bardziej był, A nie tylko więcej miał, aby więc poprzez wszystko co ma , co posiada, umiał bardziej i pełniej być człowiekiem, to znaczy ażeby umiał być nie tylko z drugim ale i dla drugich.”

Jan Paweł II

Ad maiora natus sum
Do wyższych celów jestem stworzony

Św. Stanisław Kostka

I. PREAMBUŁA

Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły powstał w oparciu o misję szkoły. Tekst opracował zespół po uprzednim zdiagnozowaniu potrzeb uczniów i nauczycieli oraz oczekiwaniach rodziców w kontekście aktualnych wyzwań życia społecznego.

Niniejszy program wychowawczo-profilaktyczny współgra z konstytutywnymi dokumentami szkolnymi stwarzając naszym absolwentom warunki do zdobycia wiedzy i umiejętności, kształtowania postaw, które uczynią z nich świadomych, rozumiejących świat, dbających o dobro wspólne i własny rozwój duchowy ludzi.

Wspieranie integralnego rozwoju uczniów w szkole realizuje się poprzez spójność i wzajemne przenikanie się nauczania, uczenia się i wychowania w następujących sferach rozwojowych:

1. duchowej – w oparciu o system wyznawanych wartości (posiadanie zdrowego systemu wartości i poczucia sensu istnienia),
2. psychicznej – wspieranie w budowaniu motywacji wewnętrznej, propagowanie pozytywnego własnego „ja”, rozwijanie kompetencji społeczno-emocjonalnych,
3. intelektualnej,
4. społecznej – otwartości, przygotowanie do pełnienia roli w społeczeństwie, rozwijanie kompetencji kluczowych,
5. fizycznej – promowanie i prowadzenie zdrowego stylu życia.

Zasady i wartości chrześcijańskie mają być podstawą procesu wychowawczego opisanego szczegółowo w programie wychowawczo-profilaktycznym.

Program wychowania i profilaktyki jest otwartym projektem, gdyż harmonogram działań jest każdorazowo dostosowany do potrzeb danego zespołu uczniowskiego.

Diagnozę potrzeb przeprowadza wychowawca klasy na lekcji wychowawczej na początku roku szkolnego.

II. MISJA

1. Zespół Szkół Katolickich św. Stanisława Kostki jest wspólnotą dzieci i młodzieży, nauczycieli, rodziców, w której nauczanie i wychowanie opiera się na wartościach chrześcijańskich.
2. W szkole następuje w sposób szczególny powiązanie wiedzy z formacją rozumianą jako proces wychowania oraz kształtowania postaw religijnych i społecznych.
3. Zadaniem szkoły jest przekazywanie uczniom wiedzy oraz pomoc w zdobyciu kompetencji i sprawności intelektualnej z jednej strony oraz rozwoju wiary i życia w oparciu o wartości chrześcijańskie z drugiej.
4. W procesie wychowania główna rola i zadania przypadają rodzicom.

5. Środowiskiem wspomagającym jest szkoła, a w niej nauczyciele, wychowawcy i inni jej pracownicy.
6. Zespół Szkół Katolickich św. Stanisława Kostki jest jako szkoła otwarta na dla wszystkich, którzy zaakceptują i podejmą przyjętą ofertę programową.
7. Część wychowawca programu oparta jest na personalistycznej wizji człowieka i zasadach chrześcijańskich wynikających z Biblii i nauki Kościoła Katolickiego z wykorzystaniem programu „Wychowania do wartości” ks. Zdzisława Struzika.
8. Część profilaktyczna programu oparta jest na elementach z rekomendowanych programów profilaktycznych, widowym jest program „Spójrz inaczej”.

III. PATRON SZKOŁY – ŚWIĘTY STANISŁAW KOSTKA

W realizacji działań wychowawczych chcemy się opierać na przykładzie życia Świętego Stanisława Kostki, który był:

- wytrwały w realizacji swojego powołania
- odważny w podejmowaniu wysiłku fizycznego i duchowego mającego doprowadzić go do celu
- konsekwentny
- asertywny i życzliwy
- wierny Bogu aż do śmierci

IV. SYLWETKA ABSOLWENTA

1. Szanuje wartości chrześcijańskie, Kościół Katolicki i Jego zasady etyczne.
2. Poszukuje Jezusa i uczy się pogłębionej relacji z Bogiem wyrażane min. w liturgii Kościoła.
3. Szuka swojej drogi powołania.
4. Pragnie służyć Bogu i Ojczyźnie.
5. Szanuje tradycje swojego narodu i jego chrześcijańskie korzenie.
6. Jest wolny od nałogów.
7. Jest świadomy prowadzenia zdrowego trybu życia i zgodnie z nimi postępuje.
8. Posiada kompetencje w zakresie regulacji emocji.
9. Obiektywnie ocenia własne zachowanie i wybory moralne.
10. Posiada umiejętność efektywnego przyswajania wiedzy.
11. Odznacza się ciekawością świata
12. Jest krytyczny wobec zdobywanych informacji.
13. Rozpoznaje i rozwija własne talenty.
14. Umie roztropnie korzystać z różnych źródeł informacji i nowoczesnych technologii
15. Potrafi zaprezentować swój punkt widzenia, wystąpić publicznie.
16. Osiągnął sukces na miarę swoich możliwości.
17. Jest zdolny do miłości, umie żyć z innymi i dla innych.

V. BIBLIA

W realizacji działań wychowawczych chcemy opierać się na fragmentach Pisma Świętego:

Owoce zaś ducha jest: miłość, radość, pokój, cierpliwość, uprzejmość, dobroć, wierność, łagodność, opanowanie. Przeciw takim[cnotom] nie ma Prawa. A ci, którzy należą do Chrystusa Jezusa, ukrzyżowali ciało swoje z jego namiętnościami i pożądaniami. Mając życie od Ducha, do Ducha się też stosujemy. Nie szukajmy próżnej chwały, jedni drugich drażniąc i wzajemnie sobie zazdroszcząc.

Ga 5 22-26

Jako więc wybrańcy Boży – święci i umiłowani – obleczcie się w serdeczne miłosierdzie, dobroć, pokorę, cichość, cierpliwość, znosząc jedni drugich i wybaczając sobie nawzajem, jeśliby miał ktoś zarzut przeciw drugiemu: jak Pan wybaczył wam, tak i wy! Na to zaś wszystko [przyobleczcie] miłość, która jest więzią doskonałości.

Kol 3 12-14

VI. ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE

1. Zadaniem szkoły katolickiej jest przekazywanie wartości, norm i postaw. Wychowanie personalistyczne obejmuje całą osobowość człowieka i wszystkie aspekty jego życia. Dotyczy rozwoju duchowego, intelektualnego, emocjonalnego, fizycznego i społecznego.
2. Wychowanie odbywa się poprzez wzmacnianie tego co dobre, podejmowania działań, które służą pełnemu rozwojowi człowieka oraz przeciwdziałanie postawom niszczącym jego godność.
3. Wszyscy członkowie społeczności szkolnej znają program wychowawczo-profilaktyczny i są jego współtwórcami w kolejnych etapach jego realizacji.
4. Wszyscy pracownicy szkoły zgodnie podejmują współodpowiedzialność za codzienną realizację programu wychowawczo-profilaktycznego w zakresie swoich obowiązków i kompetencji.
5. Rodzice uczniów poprzez wybór Szkoły Katolickiej św. Stanisława Kostki akceptują realizowany w szkole program wychowawczo-profilaktyczny. Oznacza to spójność domu i szkoły w kształtowaniu osobowości uczniów i prowadzeniu ich do dojrzałości.
6. Za przygotowanie harmonogramu realizacji planów wychowawczo-profilaktycznych w danym roku szkolnym odpowiedzialny jest wychowawca klasy, który w ścisłej współpracy z rodzicami uczniów, nauczycielami uczącymi daną klasę, duszpasterzem szkoły, pedagogiem szkolnym oraz dyrektorem planuje działania.
7. Program i zrealizowane działania podlegają ewaluacji na koniec roku szkolnego.

8. Nauczyciele, wychowawcy i rodzice uczniów własnym przykładem i konsekwencją przygotowują dzieci i młodzież do pogłębiania wiary poprzez budowanie dobrych i zdrowych relacji z drugim człowiekiem.
9. Cechami nauczycieli powinny być:
 - świadomość siebie i swojego systemu wartości,
 - dostarczanie wychowankowi wzorców postaw i zachowań,
 - jasne zasady etyczne,
 - odpowiedzialność,
 - optymizm,
 - wytrwałość,
 - cierpliwość,
 - dyskrecja,
 - radość,
 - sprawiedliwość,
 - dążenie do prawdy,
 - otwartość na potrzeby i możliwości uczniów.
10. Umiejętnościami nauczycieli powinny być:
 - umiejętność budowania relacji,
 - zapewnienie wychowankowi bezpieczeństwa w sytuacjach trudnych.
11. Dla wszystkich osób będących w społeczności szkolnej wyznacznikiem podejmowanych działań jest Ewangelia.
12. Od wszystkich pracowników szkoły oczekuje się stałej formacji oraz podnoszenia kompetencji w sferze wychowawczej i przedmiotowej.
13. Proces wychowania jest realizowany w czasie zajęć dydaktycznych, przerw oraz podczas uroczystości szkolnych, świąt kościelnych i narodowych, wycieczek, pielgrzymek, zajęć sportowych i rekreacyjnych.

VII. WYCHOWANIE I PROFILAKTYKA – TO WARTO PAMIĘTAĆ

1. **Najważniejsze czynniki wspierające prawidłowy rozwój oraz chroniące dzieci przed podejmowaniem zachowań ryzykownych i uzależnieniami to:**
 - a) silna więź z rodzicami,
 - b) zainteresowanie nauką szkolną i silna więź ze szkołą,
 - c) regularne praktyki religijne,
 - d) poszanowanie prawa, norm, wartości i autorytetów społecznych,
 - e) przynależność do pozytywnej grupy.
2. **Główne czynniki wspierające i chroniące związane z rodziną:**
 - a) wspierający i opiekuńczy rodzice,
 - b) harmonia w rodzinie,

- c) bezpieczna i stabilna rodzina,
- d) wspierające relacje z innymi dorosłymi i dziećmi,
- e) silne normy i moralność rodziny.

3. Główne czynniki wspierające i chroniące związane ze szkołą:

- a) poczucie przynależności,
- b) pozytywny klimat szkoły,
- c) prospołecznie nastawiona grupa rówieśnicza,
- d) wymaganie od uczniów szacunku, odpowiedzialności i udzielania sobie wzajemnej pomocy,
- e) okazje do przeżycia sukcesu i rozpoznawania własnych osiągnięć,
- f) zdecydowana niezgoda szkoły na przemoc.

4. Kolejność działań wychowawczo-profilaktycznych podejmowanych przez dorosłych wobec uczniów powinna być następująca:

- a) przekazywanie wartości (człowiek, jego zdrowie, godność stanowią wartość, każdy człowiek jest osobą niepowtarzalną),
- b) przekazywanie norm (należy chronić każdego człowieka, nie wolno go niszczyć, bić, dokuczać mu),
- c) budowanie postaw i relacji.

5. Lista wartości, które wspierają młodego człowieka w prawidłowym rozwoju oraz promocji zdrowia i działań profilaktycznych:

- wiara
- miłość
- szacunek
- odpowiedzialność za siebie i innych
- nauka i rozwój
- koleżeństwo
- pracowitość
- sprawiedliwość
- zdrowie
- wdzięczność
- patriotyzm

Powyższe wartości przekładają się na rozwijanie celów w następujących sferach:
religia – wiara, rozwój duchowy i moralny oparty na wartościach chrześcijańskich

człowiek – życie, ja, ty, my, razem

ojczyzna – patriotyzm

świat stworzony - ekologia

VIII. DZIAŁANIA PODEJMOWANE PRZEZ SZKOŁĘ:

I. W ramach wzmacniania roli rodziny szkoła proponuje:

- bieżącą współpracę z pedagogiem, psychologiem, pedagogiem terapeutą, prefektem szkoły przy rozwiązywaniu problemów,

- warsztaty dla rodziców,
- spotkania podnoszące kompetencje rodzicielskie,
- pedagogizacja rodziców,
- dni formacyjno-modlitewne.

II. W ramach działań szkoły podejmujemy następujące działania wzmacniające:

1. Poczucie przynależności:

- budowanie dobrego klimatu klasy poprzez działania wychowawcze wszystkich nauczycieli oraz w szczególnym stopniu wychowawcy klasy,
- wyjazdy klasowe i szkolne,
- wzmacnianie poczucia bycia Polakiem poprzez pielęgnowanie tradycji narodowych,
- wzmacnianie poczucia bycia chrześcijaninem w Kościele Powszechnym,
- wspólne przeżywanie świąt narodowych – uroczystości, akademie,
- rekolekcje,
- wspólne działania charytatywne,
- bale i imprezy szkolne,
- treningi umiejętności społecznych,
- udział w zawodach sportowych.

2. Pozytywny klimat szkoły:

- personalistyczne podejście do ucznia,
- mocny nacisk na relacje w szkole bez rywalizacji,
- budowanie poczucia wartości każdego ucznia poprzez umożliwienie mu rozwijania talentów oraz wyrównywania deficytów,
- jasne kryteria oceniania,
- życzliwość i jasne, spójne zasady w codziennej pracy szkoły,
- konsekwentne przestrzeganie zasad i granic.

3. Prospołecznie nastawiona grupa rówieśnicza:

- wspólne organizowanie imprez szkolnych,
- działania charytatywne w ramach szkolnego wolontariatu oraz działań na rzecz innych wybranych przez uczniów w ramach indywidualnych zainteresowań,
- wzmacnianie wzajemnej pomocy i uważności na potrzeby drugiego człowieka.

4. Wymaganie od uczniów odpowiedzialności i udzielania sobie wzajemnej pomocy:

- uczenie postaw prospołecznych w ramach wszystkich zajęć na terenie szkoły,
- zwracanie uwagi na poziom relacji między uczniami,
- promowanie pomocy koleżeńskiej,
- konsekwentne przestrzeganie ustalonych zasad i regulaminów z uwzględnieniem indywidualnej sytuacji ucznia.

5. Okazje do przeżycia sukcesu i rozpoznawania własnych osiągnięć:

- jasne kryteria oceniania,

- organizowanie na terenie szkoły kół zainteresowań,
- organizowanie konkursów szkolnych,
- udział w konkursach pozaszkolnych,
- udział w zawodach sportowych,
- praca w ramach projektów.

6. **Zdecydowana niezgoda szkoły na przemoc:**

- „arkusz przemyśleń” – pobudza do refleksji i zmiany niewłaściwego zachowania,
- warsztaty jak radzić sobie z emocjami,
- empatia i asertywność w relacjach na co dzień,
- konsekwencje w przypadku zachowań agresywnych: fizycznych i psychicznych.

7. **Działania wspierające:**

- warsztaty dotyczące zdrowego odżywiania i prawidłowego trybu życia,
- warsztaty na temat bezpiecznego korzystania z technologii komunikacyjno-informacyjnej,
- warsztaty na temat zagrożeń związanych z substancjami psychoaktywnymi,
- warsztaty rozwijania umiejętności wychowawczych „Szkoła dla Rodziców i Wychowawców”,
- współpraca ze środowiskiem lokalnym (np. Caritasem, Hospicjum, środowiskowym Domem Samopomocy, Zespołem Rekonstrukcyjnym np. pokazy żołnierzy),
- współpraca z parafią Ducha Świętego i pozostałymi parafiami w Zielonej Górze.

8. **Budowanie tradycji szkolnych:**

- Dzień Patrona Szkoły – „Słodkie Staśki”,
- Pasowanie na Ucznia Klasy Pierwszej,
- Dzień Komisji Edukacji Narodowej,
- Wspólnotowa Wigilia Szkolna,
- Pożegnanie Absolwentów,
- Jesienne Spotkania Kulturalne – „Autunalia”,
- Święto Matematyki,
- Dzień Języków Obcych,
- Bal Wszystkich Świętych,
- Zajęcia integracyjne dla nowych klas
- śródowa Msza św. szkolna

IX. **REFLEKSJE NA POSZCZEGÓLNYCH POZIOMACH EDUKACYJNYCH**

klasa 0

1. Pozytywna relacja ze wszystkimi kolegami w grupie przedszkolnej i pozytywna relacja z osobami spotykanymi na terenie przedszkola str. 46 i 55
2. Wartości wspólnotowego życia str. 104
3. Wartość informacji przekazywanych przez telewizję str. 122
4. Godność mojej osoby oraz godność innych ludzi str. 202
5. Wartość i znaczenie dzieciństwa str. 258
6. Ludzie starsi – ich godność i wpływ na moje życie str. 288
7. Ekologiczny sposób życia str. 321
8. Wartość wyznawanej religii str. 161
9. Godność braterstwa str. 236
10. Wartość grupy społecznej, w której się żyje str. 94
11. Życiorysy świętych- św. Stanisław Kostka
12. Zainteresowania i pasje.
13. Niepełnosprawność – zrozumienie i akceptacja.

klasa I

1. Pozytywna relacja ze wszystkimi kolegami w klasie str. 46
2. Wartości wspólnotowego życia str. 101
3. Wartość wyznawanej religii str. 158
4. Ekologiczny sposób życia str. 167
5. Godność mojej osoby oraz godność innych ludzi str. 220
6. Godność braterstwa str. 253
7. Wartość i znaczenie dzieciństwa str. 272
8. Nauka, jej znaczenie w życiu indywidualnym i społecznym str. 294
9. Ludzie starsi w moim życiu – ich godność i wpływ na moje życie str. 314
10. Wartość, piękno i dobro przyrody nieożywionej i ożywionej str. 326 i 336
11. Życiorysy świętych- św. Stanisław Kostka
12. Sławni Polacy – Robert Lewandowski
13. Niepełnosprawność – zrozumienie i akceptacja.
14. Rodzina moje miejsce do rozwoju.

klasa II

1. Pozytywna relacja ze wszystkimi kolegami w klasie str. 46
2. Pozytywna relacja z dziećmi w szkole i poza szkołą str. 65
3. Wartości wspólnotowego życia str. 104
4. Wartość wyznawanej religii str. 163
5. Godność mojej osoby oraz godność innych ludzi str. 192
6. Godność braterstwa str. 225
7. Wartość i znaczenie dzieciństwa str. 245

8. Ludzie starsi – ich godność i wpływ na moje życie str. 279
9. Nauka, jej znaczenie w życiu indywidualnym i społecznym str. 331
10. Wartości: piękno i bogactwo przyrody ożywionej – roślin i zwierząt i nieożywionej str. 300 i 289
11. Życiorysy świętych- św. Jan Paweł II
12. Sławni Polacy – Kamil Stoch
13. Konflikty rówieśnicze – sposoby komunikacji i rozwiązywanie problemów
14. Świt Internetu szanse i zagrożenia, str.131 (poziom 1)

klasa III

1. Wartość dialogu z drugim człowiekiem i godność drugiego człowieka, str. 46/
2. Radość ze wspólnoty szkolnej, str. 70
3. Wartość przyjaźni, str. 90
4. Wartość wspólnego zdobywania wiedzy, str. 162
5. Dobro wynikające ze wspólnej pracy, str. 182
6. 182Dobro wynikające ze wspólnej zabawy i wspólnego uprawiania sportu, str. 192/
7. Dobro wynikające ze wspólnej wiary i religii, str. 224
8. Wartość Ojczyzny, str. 254
9. Wartość kultury polskiej, str. 264
10. Ziemia najpiękniejsza planeta, str. 334
11. Życiorysy świętych- bł. Karolina Kózkówna
12. Sławni Polacy – Józef Piłsudski
13. Sławni Polacy – Agnieszka Radwańska
14. Wartość materialnego wymiaru życia człowieka, wartość pieniądza, str. 341 (poziom 2)
15. Rodzina moje miejsce do rozwoju.

klasa IV

1. Wartość dialogu z drugim człowiekiem, str. 46
2. Godność drugiego człowieka, str. 57
3. Wartość życia drugiego człowieka, str. 68
4. Radość ze wspólnoty szkolnej, str. 79
5. Wartość wspólnoty szkolnej i koleżeńskiej, str. 89
6. Wartość przyjaźni, str. 99
7. Dobro wynikające ze wspólnej pracy i zabawy, str. 226
8. Dobro i radość wynikające ze wspólnej wiary i religii, str. 259
9. Wartość Ojczyzny, str. 281
10. Wartość Kultury Polskiej, str. 294
11. Życiorysy świętych- św. Urszula Ledóchowska

12. Sławni Polacy – Iga Świątek
13. Sławni Polacy – Fryderyk Chopin
14. Zainteresowania i pasje.
15. Znaczenie i prawo do wypoczynku, str. 310 (poziom2)

klasa V

1. Wartość dialogu z drugim człowiekiem, str. 46
2. Radość ze wspólnoty szkolnej, str. 79
3. Wartość przyjaźni, str. 99
4. Radość ze wspólnego zdobywania wiedzy, str. 196
5. Przekazywanie swej wiedzy i umiejętności drugiemu człowiekowi w życzliwy sposób, str. 206
6. Dobro i radość wynikające ze wspólnej wiary i religii, str. 259
7. Wartość poczucia bezpieczeństwa we wspólnocie, str. 270
8. Wartość Ojczyzny, str. 281
9. Wartość Kultury Polskiej, str. 294
10. Bogactwo spotkania z kulturą ożywioną, str. 347
11. Życiorysy świętych - bł. Stefan Wincenty Frelichowski
12. Sławni Polacy – Marcin Gortat
13. Sławni Polacy – Mikołaj Kopernik
14. Znaczenie i prawo wypoczynku, str. 170 (poziom LO)
15. Wartości otrzymywane przez środki przekazu: książka, prasa, TV, Internet, str. 302 (poziom LO)

klasa VI

1. Wartość dialogu z drugim człowiekiem, str. 46
2. Radość ze wspólnoty szkolnej, str. 79
3. Wartość spotkania z dorosłym: w domu, szkole lub innym środowisku, str. 120
4. Wartości dominujące w uczuciowości nastolatka, str. 153
5. Dobro wynikające ze wspólnej pracy, str. 216
6. Dobro i radość wynikające ze wspólnej wiary i religii, str. 259
7. Wartość Ojczyzny, str. 281
8. Wartość Kultury Polskiej, str. 294
9. Wartości prezentowane w kulturze i mediach, str. 304
10. Bogactwo spotkania z naturą nieożywioną, str. 336.
11. Życiorysy świętych- bł. Poznańska Piątka
12. Sławni Polacy – Irena Sendlerowa
13. Sławni Polacy – Wojciech Kilar
14. Konflikty rówieśnicze – sposoby komunikacji i rozwiązywanie problemów
15. Znaczenie zdrowia psychicznego – jak dbać o zdrowie psychiczne, kiedy i gdzie szukać.

klasa VII

1. Moja godność jako człowieka (homo sapiens), str. 55
2. Rozum, dusza i emocje w moim życiu, str. 63
3. Spojrzenie religijne na sens mojego życia, str. 82
4. Wartość życia, str. 103
5. Życie jako zadanie, str. 123
6. Cierpienie i umieranie w życiu moim i moich bliskich, str. 141
7. Postawa empatyczna, str. 160
8. Wartość miłości w moim życiu, str. 191
9. Wartość ludzkiego czynu, str. 231
10. Mój związek z Ojczyzną, str. 292
11. Życiorysy świętych- św. Maksymilian Maria Kolbe
12. Sławni Polacy – Ryszard Kaczorowski
13. Sławni Polacy – Lech Kaczyński
14. Wartość materialnego wymiaru życia człowieka, wartość pieniądza, str. 183 (poziom LO)
15. Znaczenie zdrowia psychicznego – jak dbać o zdrowie psychiczne, kiedy i gdzie szukać.

klasa VIII

1. Moja godność jako człowieka (homo sapiens), str. 55
2. Rozum, dusza i emocje w moim życiu, str. 63
3. Spojrzenie religijne na sens mojego życia, str. 82
4. Wartość życia, str. 103
5. Życie jako zadanie, str. 123
6. Cierpienie i umieranie w życiu moim i moich bliskich, str. 141
7. Postawa empatyczna, str. 160
8. Wartość miłości w moim życiu, str. 191
9. Wartość ludzkiego czynu, str. 231

10. Mój związek z Ojczyzną, str. 292
11. Życiorysy świętych- św. bł. Jerzy Popiełuszko
12. Sławni Polacy – Witold Pilecki
13. Sławni Polacy – Ignacy Jan Paderewski
14. Używanie substancji szkodliwych dla zdrowia
15. Cierpienie i umieranie w życiu moim i moich bliskich, str. 381 (poziom LO)

Klas III LO

1. Sens mojego życia. Kim jestem? Str. 337
2. Moja godność jako człowieka. Str. 342
3. Autonomiczność i zależność w moim życiu, str. 350
4. Spojrzenie religijne na sens mojego życia, str. 354
5. Życie jako zadanie, str. 372
6. Postawa altruistyczna, str. 385
7. Postawa empatyczna, str. 390
8. Wartości ogólnoludzkie – człowiek społeczny jest wartością, str. 394
9. Integralność osoby ludzkiej, str. 429
10. Wartość czynu ludzkiego, str. 435
11. Życiorysy świętych- sługa boży Stefan Wyszyński
12. Sławni Polacy – Maria Curie Skłodowska
13. Sławni Polacy – Rodzina Ulmów
14. Używanie substancji szkodliwych dla zdrowia
15. Cierpienie i umieranie w życiu moim i moich bliskich, str. 381 (poziom LO)

**X. WYCHOWANIE I PROFILAKTYKA – „SZKOŁA Z DUSZĄ”
- CZYLI CELE SZCZEGÓŁOWE I SPOSOBY ICH REALIZACJI**

RELIGIA		
WIARA		
ROZWÓJ DUCHOWY I MORALNY OPRATY NA WARTOŚCIACH CHRZEŚCIJAŃSKICH		
Cele szczegółowe:	Sposoby realizacji:	Odpowiedzialni:
<ul style="list-style-type: none"> - uznaje, że Stwórcą świata i człowieka jest Bóg, - wie, że jest Dzieckiem Bożym, - zna Dekalog i Przykazania Miłości oraz rozumie ich znaczenie w życiu, - wie, że jest przeznaczony do świętości, - rozumie potrzebę kształtowania sumienia i wzrastania w wierze, -kształtuje umiejętność wyborów decyzji w duch Ewangelii, -potrafi zawierzyć woli Bożej, - zna najważniejsze fakty z historii zbawienia -jego światopogląd oparty jest na wartościach chrześcijańskich - zna i stosuje w praktyce zasady moralne wynikające z Dekalogu - ma wypracowaną właściwą definicję wolności - właściwie rozumie pojęcie „tolerancja” -zna profilaktykę zagrożeń duchowych 	<ul style="list-style-type: none"> -codzienna modlitwa przed i po lekcjach, -cotygodniowa Msza Święta, - rekolekcje, - dni skupienia, - poznawanie świąt i świętych KK, (gazetki, konkursy, dni tematyczne) - lektura i coraz głębsze rozumienie PŚ (lekcje religii) - lekcje religii - schola szkolna - lekcje wychowawcze 	<ul style="list-style-type: none"> - prefekt, dyrektor - wychowawcy i wszyscy nauczyciele -rodzice

CZŁOWIEK		
ŻYCIE - JA, TY, MY, RAZEM		
Cele szczegółowe:	Sposoby realizacji:	Odpowiedzialni:
- prawidłowa i twórcza relacja do siebie, - prawidłowa i twórcza relacja do drugiego człowieka, -niesienie pomocy potrzebującym, wolontariat - rozpoznawanie potrzeb i uzdolnień - kształtowanie charakteru - gospodarowanie czasem wolnym - kształtowanie prawidłowych relacji interpersonalnych - umiejętność rozwiązywania konfliktów - wspieranie procesu samowychowania -rozwijanie i zaspokajanie potrzeb kulturalnych uczniów - poznanie zasad savoirre vivre'u - dbanie o bezpieczeństwo uczniów - umiejętne korzystanie z technologii informatycznej i komunikacyjnej	- dzień Świętości Życia, konkursy profilaktyczne i dotyczące życia, - warsztaty pomagające akceptować siebie, -akcje charytatywne - praca w grupach na przedmiotach - lekcje wychowawcze - Podróże Talenciaków - Talenciaki Pracują	- wychowawcy, nauczyciel - zespół pomocy psychologiczno-pedagogicznej -prefekt - dyrektor
MIŁOŚĆ		
Cele szczegółowe:	Sposoby realizacji	Odpowiedzialni
Zna wartość piękna	Lekcje religii, cotygodniowa Msza św. Wspólnotowa, lekcje j. polskiego, godziny wychowawcze, lekcje wychowania do życia w rodzinie, warsztaty profilaktyczne, Dzień Matki, Dzień Ojca, Dzień Świętości Życia, konkursy profilaktyczne i dotyczące życia. Mówienie o miłości bliźniego. Warsztaty pomagające akceptować siebie, wskazywanie postaci reprezentujące postawę miłości, analizowanie tych przykładów	Ksiądz, wychowawcy, nauczyciele, pedagog
Rozumie pojęcie miłości		
Rozumie znaczenie rodziny i relacji rodzinnych		
Umie współczuć		
Poznaje wartości uniwersalne: dobro, piękno, prawda, pomoc, współczucie		
Uznaje, że należy kochać bliźniego jak siebie samego		

Wie, że trzeba akceptować siebie, by zdrową miłością kochać innych		
Rozumie, że należy pracować nad sobą, swoimi uczuciami i tworzeniem, opartych na chrześcijańskiej miłości, relacji międzyludzkich.		
SZACUNEK		
Cele szczegółowe:	Sposoby realizacji	Odpowiedzialni
Zna wartość życia	Godziny wychowawcze, warsztaty profilaktyczne, wszystkie zajęcia szkolne i pozaszkolne, warsztaty umiejętności społecznych codzienne sytuacje szkolne, pogadanki klasowe, kontrakty klasowe, zabawy integracyjne, współpraca ze środowiskiem lokalnym, uroczystości szkolne, patriotyczne, rodzinne	Ksiądz, wychowawcy, nauczyciele, pedagog, dyrektor
Rozumie, że szacunek trzeba dawać i wymagać go dla siebie		
Dostrzega piękno w otaczającym świecie		
Jest empatyczny i wrażliwy na potrzeby innych		
Potrafi ustąpić innym bez poczucia, że zawsze musi mieć rację		
Wobec osób starszych odnosi się z szacunkiem		
Zna i szanuje polską historię i tradycję		
Zna i szanuje polskich bohaterów narodowych		
Ma szacunek dla innych kultur, wyznań, narodów		
Rozumie pojęcie godności kobiety i mężczyzny		
Przestrzega form grzecznościowych		
Cierpliwie czeka na zabranie głosu		
Nie krzywdzi obmową, dokuczaniem, wyśmiewaniem się		
Szanuje zwierzęta i otaczającą przyrodę		
Jest wyrozumiały dla niedoskonałości innych		
Dostrzega dobro w innych		
Akceptuje siebie i innych		
ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZA SIEBIE I INNYCH		
Cele szczegółowe:	Sposoby realizacji	Odpowiedzialni
Rozpoznaje właściwą hierarchie	Godziny wychowawcze, warsztaty profilaktyczne, wszystkie zajęcia	Ksiądz, wychowawcy, nauczyciele, pedagog,

wartości	szkolne i pozaszkolne, warsztaty umiejętności społecznych, budowanie relacji z koleżankami i kolegami codzienne sytuacje szkolne, pogadanki klasowe, kontrakty klasowe, zabawy integracyjne, współpraca ze środowiskiem lokalnym, przygotowanie uroczystości szkolnych, działalności na rzecz społeczności szkolnej, rodziny, ludzi potrzebujących	dyrektor
Zna i akceptuje swoje ograniczenia		
Jest gotowy do poświęceń kierując się dobrem innych		
Panuje nad głosem i słowami		
Rozwija w sobie umiejętność reagowania na nieakceptowane zachowania innych		
Rozwija umiejętność współpracy z ludźmi		
Dbą o kulturę stroju ubierając się stosowanie do miejsca, czas i sytuacji		
Dbą o porządek w miejscu nauki i odpoczynku		
Naprawia krzywdy		
Potrafi podejść do siebie z dystansem i poczuciem humoru		
Dbą o dobro szkoły		
Kształtuje odpowiedzialność za siebie, swój wpływ na innych, na środowisko naturalne, wspólnotę klasową, szkołę, rodzinę, Ojczyznę, Kościół		
Potrafi przyznać się do błędów i go naprawić		
Dostrzega innych ludzi i ich potrzeby		
Rozróżnia potrzebę poproszenia o pomoc dorosłych od skargi		
Potrafi zwrócić uwagę komuś kto źle robi		
Wybiera to co dobre		
Dotrzymuje obietnic		
Potrafi ponosić konsekwencje swoich wyborów		
Broni wartości		
Nie ulega względom i namowom wbrew swojemu sumieniu		
PRACOWITOŚĆ		
Cele szczegółowe:	Sposoby realizacji	Odpowiedzialni
Umie zorganizować swój czas na modlitwę, pracę, wypoczynek, bycie z innymi, zabawę sport,	Godziny wychowawcze, warsztaty na temat organizacji czasu, wszystkie zajęcia szkolne, codzienne relacje w szkole, kształtowanie warunków	Ksiądz, wychowawcy, nauczyciele, pedagog,

rekreację	motywujących ucznia do podejmowania coraz większego możliwego wysiłku	
Systematycznie odrabia zadania		
Wykonuje polecane prace		
Jest cierpliwy w dążeniu		
Jest wytrwały		
Jest obowiązkowy		
Wie, że nauka to również forma pracy		
Rozumie, że zaangażowany sposób podejścia do konkretnego działania pociąga za sobą pozytywny efekt		
KOLEŻEŃSTWO		
Cele szczegółowe:	Sposoby realizacji	Odpowiedzialni
Rozumie pojęcie miłości i przyjaźni	Budowanie relacji z koleżankami i kolegami, godziny wychowawcze, warsztaty umiejętności społecznych działalność na rzecz społeczności szkolnej, imprezy szkolne, wszystkie zajęcia	Ksiądz, wychowawcy, nauczyciele, pedagog, dyrektor
Potrafi pielęgnować przyjaźń		
Potrafi dzielić się zasługami i sukcesami z innymi- „nie tylko ja, inni też”		
Rozwija w sobie umiejętność komunikacji		
Potrafi się wspólnie bawić		
Dbą o dobro kolegów w zakresie materialnym i niematerialnym		
Potrafi pomóc w zmartwieniu		
Uznaje, że uczniowie to zespół koleżeński		
Wie, że jesteśmy różni, ale musimy mieć szansę jak najlepiej wykorzystać wspólny czas		
Rozumie, że trzeba być tolerancyjnym, liczyć się z innymi, działać na rzecz grupy		
NAUKA I ROZWÓJ		
Cele szczegółowe:	Sposoby realizacji	Odpowiedzialni
Rozwija umiejętność krytycznego i samodzielnego myślenia w oparciu o zasady wiary i wiedzy	Codzienna modlitwa przed i po lekcjach, lekcje religii, cotygodniowa Msza św. wspólnotowa, uczestnictwo w rekolekcjach i dniach skupienia, nauka pieśni religijnych, uczestnictwo w życiu parafii,	Ksiądz, wychowawcy, nauczyciele, pedagog, dyrektor
Uznaje, że nauka i rozwój to zadania każdego człowieka		

Rozumie, że należy wkładać maksymalnie możliwy wysiłek w samorozwój i pomagać w rozwoju innym	prezentacja świąt i świętych Kościoła, odnoszenie się do dobrych wzorców z Pisma Św., spotkania z autorytetami, czytanie literatury, dyskusje, przykład życia dorosłych, pielgrzymki, lekcje j. polskiego, historii, godziny wychowawcze, zajęcia szkolne i pozaszkolne, warsztaty, codzienne funkcjonowanie, dyskusje n temat problemów współczesności, kalendarz imprez i uroczystości szkolnych, wycieczki	
Rozeznaje swoje talenty i zdolności i rozwija je		
Pracuje nad rozwojem intelektualnym		
Pracuje nad swoją formacją i rozwojem religijnym		
Uczy się co jest potrzebne, ważne, a co jest tylko zachcianką, nie wpływającą na rozwój		
Wypowiada się poprawną polszczyzną		
Korzysta z dostępnych źródeł informacji w celu rozwoju ku dobru		
Rozpoznaje i nazywa emocje		
Kształci umiejętność wyrażania uczuć		
Zna sposoby radzenia sobie ze stresem		
Uczy się rozwiązywać konflikty		
Umie prosić o pomoc		
Zna najważniejsze fakty z historii Polski		
Rozumie wartość zdobywanej wiedzy		
Umie stawiać sobie cele		
SPRAWIEDLIWOŚĆ		
Cele szczegółowe:	Sposoby realizacji lekcje religii, dyskusje, przykład życia dorosłych, analiza postaw szczególnie ludzi kierujących się w życiu sprawiedliwością, podkreślanie że sprawiedliwie nie znaczy zawsze „równo” czy „tak samo”, godziny wychowawcze, wszystkie zajęcia szkolne i pozaszkolne	Odpowiedzialni Ksiądz, wychowawcy, nauczyciele, pedagog, dyrektor
Szuka prawdy		
Uznaje, że sprawiedliwości to przymiot, w jakim powinniśmy naśladować Boga		
Wie, że sprawiedliwość jest dobrą postawą w relacjach między ludźmi		
Rozumie, że trzeba kształtować w sobie i środowisku postawę obiektywizmu, sprawiedliwego oceniania oraz postępowania		
Potrafi przyjąć uwagę i krytykę bez urazy		
Potrafi przyznać się do niewiedzy, do błędu, do popełnionego wykroczenia		
Potrafi wybaczyć		
Broni dobrego imienia innych		

Rozróżnia dobro od zła		
WDZIĘCZNOŚĆ		
Cele szczegółowe:	Sposoby realizacji Godziny wychowawcze, świętowanie uroczystości szkolnych i rodzinnych, codzienne funkcjonowanie, poznawanie i wymagania stosowania zasad savoir-vivre'u	Odpowiedzialni Ksiądz, wychowawcy, nauczyciele, pedagog, dyrektor
Potrafi dzielić się z innymi		
Rozumie wartość i znaczenie nadziei i radości		
Potrafi okazać radość i wdzięczność słowem i czynem		
Umie się cieszyć ze sukcesu swojego i innych		
Umie korzystać z pomocy		
Potrafi dziękować i docenić za otrzymane dobro Potrafi zawierzyć woli Bożej Zna najważniejsze fakty z historii zbawienia		
Rozumie, że postawa wdzięczności buduje dobre relacje międzyludzkie		
ZDROWIE		
Cele szczegółowe:	Sposoby realizacji Godziny wychowawcze, lekcje przyrody, biologii, techniki, wychowania fizycznego, warsztaty, pogadanki, wspólne przygotowywanie i jedzenie posiłków, dbanie o higienę, pozalekcyjne zajęcia sportowe	Odpowiedzialni Ksiądz, wychowawcy, nauczyciele, pedagog, dyrektor
Zna wartość zdrowia		
Pracuje nad rozwojem fizycznym		
Wie jak się zdrowo odżywiać		
Stosuje zasady zdrowego odżywiania		
Prawidłowo ocenia zagrożenia dla swojego zdrowia i nie podejmuje działań przeciwko swojemu zdrowiu fizycznemu i psychicznemu		
Troszczy się o chorych Potrafi zawierzyć woli Bożej Zna najważniejsze fakty z historii zbawienia		

PATRIOTYZM		
Cele szczegółowe:	Sposoby realizacji:	Odpowiedzialni:
<ul style="list-style-type: none"> -kształtowanie więzi z krajem ojczystym, - kształtowanie szacunku dla własnego państwa, - zna i szanuje symbole narodowe i państwowe, - zna hymn, pieśni patriotyczne i utwory literackie o tematyce patriotycznej, - zna lokalne miejsca pamięci, - zna sylwetki wielkich Polaków, 	<ul style="list-style-type: none"> - lekcje j. polskiego, historii, WOS-u, lekcje wychowawcze - Talenciaki pracują- sekcja kl. VIII - apele, akademie związane z świętami narodowymi - gazetki szkolne 	<ul style="list-style-type: none"> - nauczyciele j. polskiego, historii, WOS-u - wychowawcy - dyrektor, prefekt

ŚWIAT STWORZONY		
EKOLOGIA		
Cele szczegółowe:	Sposoby realizacji:	Odpowiedzialni:
<ul style="list-style-type: none"> - zna podstawowe pojęcia z ochrony środowiska, - rozwijanie wrażliwości dot. ochrony środowiska, - stwarzanie warunków do rozwijania zainteresowań związanych z ekologią, - zna metody przeciwdziałania niekorzystnym zmianom w środowisku, - rozumie, że jest odpowiedzialny za przyrodę w najbliższym otoczeniu domu i szkole, 	<ul style="list-style-type: none"> - lekcje przyrody, biologii, wychowanie fizycznego, chemii, wychowania do życia w rodzinie - warsztaty pogadanki - światowy Dzień Ziemi - światowy Dzień Zwierząt - segregacja śmieci 	<ul style="list-style-type: none"> - nauczyciele przyrody, biologii, wychowanie fizycznego, chemii, wychowania do życia w rodzinie - wychowawcy

<ul style="list-style-type: none"> - wzbudzenie gotowości do podejmowania działań pro ekologicznych, - zna wartość zdrowia - pracuje nad rozwojem fizycznym i psychicznym - wie jak się zdrowo odżywiać - prawidłowo ocenia zagrożenia dla swojego zdrowia fizycznego i psychicznego -nie podejmuje działań przeciwko swojemu zdrowiu fizycznemu i psychicznemu 		
---	--	--

Krótką biografia świętych:

1. Święty Jan Paweł II:

- miał wesołe usposobienie,
- podczas spotkań z młodzieżą zawsze żartował,
- był bardzo inteligentny (znał biegle 7 języków),
- interesował się teatrem,
- tworzył własną poezję,
- kochał wszystkich ludzi bez względu na ich rasę czy majątek,
- odbył wiele pielgrzymek/ podróży (były to również kraje, które wyznają inną religię, mają inną kulturę), niektóre nie chciały wizyty papieża, jednak ten nadal odnosił się do nich z szacunkiem,
- kochał wszystkich ludzi, traktował ich jak przyjaciół,
- nikogo nie wyróżniał, każdy człowiek był dla niego tak samo ważny,
- kochał chodzić po górach i jeździć na nartach,
- prowadził głębokie życie duchowe (mystyk).

2. Błogosławiona Karolina Kózkówna:

- **była niezwykle pobożnym i obowiązkowym dzieckiem,**

- nie rozstawała się z różańcem, modliła się w dzień i w nocy,
- była posłuszna swoim rodzicom i otaczała troską młodszych braci oraz siostry,
- Odznaczała się pracowitością i bardzo dobrze się uczyła,
- zginęła 18 listopada 1914 roku. Carski żołnierz uprowadził ją tego dnia z domu i bestialsko zamordował w lesie, gdy broniła się pragnąc zachować dziewictwo,
- jej ciało znaleziono po kilkunastu dniach,
- pogrzeb zgromadził ponad 3 tysiące osób i przybrał formę manifestacji patriotyczno-religijnej,
- została przez miejscową ludność uznana za męczennicę, był to punkt wyjścia do kultu Karoliny,
- została beatyfikowana 10 czerwca 1987 r. w Tarnowie przez Jana Pawła II.

3. Święty Maksymilian Maria Kolbe:

- człowiek głębokiej wiary,
- doktoraty z filozofii, teologii,
- fascynował się matematyką, fizyką,
- interesowała się przesyłem, informacji drogą radiową,
- założyciel Rycerstwa Niepokalanej,
- wydawca gazet,
- założyciel drukarni,
- misjonarz w Azji,
- planował budowę lotniska w Niepokalanowie,
- ukrywał Żydów,
- więzień obozów,
- oddał życie za współwięźnia.

4. Święty Stanisław Kostka:

- wytrwale się uczył,
- wolny czas spędzał na lekturze i modlitwie,
- nawiedzał kościoły,
- codziennie uczestniczył we Mszy świętej i przyjmował Komunię świętą,
- odmawiał różaniec,

- nie zrażał się trudnościami w drodze do Boga,
- bardziej słuchał Boga niż ludzi.
- odznaczał się pilnością, roztropnością i pobożnością.

5. Poznańska Piątka

- Pięciu młodych wychowanków oratorium w Poznaniu,
- działali w konspiracji,
- zostali wykryci i oskarżeni o zdradę stanu jako zdrajcy Trzeciej Rzeszy (oni jednak nikogo nie zdradzili),
- uwięziono ich, ponieważ byli centralnymi postaciami w salezjańskim oratorium,
- w więzieniu zachowali spokój i niespotykaną pogodę ducha,
- są dla współczesnej młodzieży propozycją obrony wartości życia, godności osoby, oporu wobec nowych fałszywych ideologii: rasizmu, fanatyzmu, absolutyzmu państwa, dyskryminacji, wykorzystywania słabych i biednych, czyli oparcia życia na Bogu, na Jezusie i Jego Ewangelii, jako źródle szczęścia i życia.
- pisane przez nich listy z więzienia pokazują głęboką i niezachwianą wiarę każdego z nich, połączoną z miłością do bliźnich i radością serca:

LISTY SPOD GILOTYNY

Błogosławiony Czesław Józwiak (1919-1942)

Drezno, 24 VIII 1942 r.

Moi Najdrożsi Rodzice, Janko, Bracie Adzio, Józef

Właśnie dzisiaj, tj. 24, w dzień Maryi Wspomożycielki otrzymałem Wasze listy, przychodzi mi rozstać się z tym światem. Powiadam Wam, moi drodzy, że z taką radością schodzę z tego świata, więcej aniżeli miałbym być ułaskawionym. Wiem, że Maryja Wspomożycielka Wiernych, którą całe życie czciłem, wyjedna mi przebaczenie u Jezusa.

Przed chwilą wyspowiadałem się i zaraz przyjmę Komunię świętą do swego serca. Ksiądz będzie mi błogosławił przy egzekucji. Poza tym mamy tę wielką radość, że możemy się przed śmiercią wszyscy widzieć. Wszyscy koledzy jesteśmy w jednej celi.

Jest 7.45 wieczorem, o godz. 8.30, tj. pół do dziewiątej zejdę z tego świata. Proszę Was tylko, nie płaczcie, nie rozpaczajcie, nie przejmujcie się. Bóg tak chciał. Szczególnie zwracam się to Ciebie, Matusiu Kochana, ofiaruj swój ból Matce Bolesnej, a Ona ukoj Twe zbolełe serce. Proszę Was bardzo, jeżeli w czym Was obraziłem, odpuśćcie mej duszy. Ja będę się za Was modlił do Boga o błogosławieństwo i o to, abyśmy kiedyś razem mogli zobaczyć się w niebie.

Tutaj składam pocałunki dla każdego z Was.

Do zobaczenia w niebie

Wasz syn i brat Czesław

Błogosławiony Edward Kaźmierski (1919-1942)

Drezno, 24 VIII 1942 r.

Moja Najukochańsza Mamusiu i najmilsze siostry!

Pożegnalny Wasz list odebrałem, za który Wam serdecznie dziękuję i który bardzo mnie ucieszył, że pogodziliście się z wolą Bożą. O, dziękujcie Najtaskawszemu Zbawcy, że nie wziął nas nie-przygotowanych z tego świata, lecz po pokucie, zaopatrzonych Ciałem Jezusa w Dzień Maryi Wspomożenia Wiernych. O, dziękujcie Bogu za Jego niepojęte miłosierdzie. Dał mi spokój. Pogodzony z Jego Przenajświętszą Wolą schodzę za chwilę z tego świata. Wszak On tak dobry, przebaczy nam.

Dziękuję Tobie, Mamusiu, za błogosławieństwo. Bóg tak chce. Żąda od Ciebie tej ofiary. O, złóż ją, Mamusiu, za mą duszę grzeszną. Przepraszam Was za wszystko z całego serca. Ciebie, kochana Mamusiu i Was kochane Siostry i Szwagrze. Przepraszam wszystkich, którym zawiniłem i proszę pokornie o przebaczenie. Proszę o modlitwę, całuję Cię Najukochańsza, Matusiu, całuję Was najdroższe Marysiu, Helciu, Ulko, Kaziu, Anielko i Bożenko. Do zobaczenia w niebie!

Błagam Was, tylko nie płaczcie, bo każdy Wasz płacz nic mi nie pomoże; raczej do Boga Żegnam wszystkich krewnych, znajomych, kolegów – do zobaczenia w niebie – i

proszę o modlitwę.

Bóg tak chciał. Niech Was wszystkich ma w swojej opiece Dobry Bóg, Matka Jego Najświętsza, św. Józef św. Jan Bosko. Do upragnionego zobaczenie w niebie.

Wasz kochający syn i brat Edek

Zostańcie z Bogiem!

Błogosławiony Franciszek Kęsy (1920-1942)

Dresden, 24.8.42 r.

Moi Najukochańsi Rodzice i Rodzeństwo

Nadeszła chwila pożegnania się z Wami i to właśnie w dniu 24 sierpnia, dzień Maryi Wspomożycielki Wiernych. Och, jaka to radość dla mnie, że już odchodzę z tego świata i to tak, jak powinien umierać każdy. Byłem właśnie przed chwilą u spowiedzi świętej, za chwilę zostanę posilony Najświętszym Sakramentem. Bóg Dobry bierze mnie do siebie. Nie żałuję, że w tak młodym wieku schodzę z tego świata. Teraz jestem w stanie łaski, a nie wiem, czy później byłbym wierny moim przyrzeczeniom Bogu oddanym. Kochani Rodzice i Rodzeństwo, bardzo Was przepraszam raz jeszcze z całego serca za wszystko złe i żałuję za wszystko z całego serca, przebaczcie mi, idę do nieba. Do zobaczenia, tam w Niebie będę prosił Boga. Właśnie przyjąłem Najśw. Sakrament. Módlcie się czasem za mnie. Zostańcie z Bogiem.

Wasz syn Franek. Już idę.

Bardzo przepraszam za wszystko.

Błogosławiony Edward Klinik (1919-1942)

Najukochańsi Rodzice! Mamuńciu, Tato, Marysiu, Heńku!

Dziwne są wyroki Boże, lecz musimy się zawsze z nimi pogodzić, gdyż wszystko to jest dla dobra naszej duszy. Moi kochani, dziwna jest wola Jezusa, że zabiera mnie już w tak młodym wieku do siebie, lecz jakże szczęśliwa będzie dla mnie ta chwila, w której

będę miał opuścić tę Ziemię. Jakże mogę się nie cieszyć, że odchodzę do Pana i mojej Matuchny Najświętszej zaopatrzonej Ciałem Jezusa. Do ostatniej chwili Maryja była mi Matką. Teraz, kiedy Ty, Mamuńciu, nie będziesz mnie miała, weź Jezusa Matko, oto Syn Twój, Kochana Mamuńciu, dziękuję Tobie serdecznie za ostatnie błogosławieństwo i modlitwy. Pocztówkę odebrałem. Moi kochani, nie rozpaczajcie nade mną i nie płaczcie, gdyż ja jestem już z Jezusem i Maryją. Do ostatniej chwili z moją silną wiarą w sercu idę spokojnie do wieczności, gdyż nie wiadomo, co by mnie tutaj na ziemi czekało. Was proszę, moi kochani, o modlitwę za moją grzeszną duszę, proszę Was o przebaczenie mych grzechów młodości. Ściskam Was i całuję z całego serca i z całej duszy. Wasz zawsze kochający Syn i brat Edziu. Do zobaczenia się w niebie z Matuchną, Jezusem i św. J. Bosko. Ja zrozumiałem moje życie dokładnie, poznałem powołanie życiowe i cieszę się, że w niebie się odwdziczę. Wasz Edziu.

Wszystkich ściska i całuje Edziu.

Błogosławiony Jarogniew Wojciechowski (1922-1942)

24 VIII 1942 r.

Najdroższa Liduś!

Z całego serca dziękuję Wam, tj. Liduś Tobie, Heniowi i Irce, i wszystkim tym, którzy o mnie raczyli pamiętać w chwilach życia. Poznałem i przejrzałem dokładnie życie Matusi, Ojca, Twoje i swoje i dlatego jestem pewny, że będziesz się raczej ze mną cieszyć, a nie rozpaczać, bo dostępuję nadzwyczajnej łaski Bożej i odchodzę poznawszy gruntownie moją przeszłość, bez najmniejszego żalu. Świat, życie i ludzi również poznałem i dlatego dzisiaj, Kochana, najmilsza Liduś, bądź pewna, że Ty sama na tej ziemi nie zostajesz. Ja i Mamusia jesteśmy zawsze przy Tobie. O jedno Cię proszę, uczucia w każdej chwili Twego życia powierzaj tylko Jezusowi i Maryi, bo u Nich znajdziesz ukojenie. Ludzi nie przeceniaj zbyt w dobrym ani w złym. Pomyśl, jakie prawdziwe szczęście! Odchodzę zjednoczony z Jezusem przez

Komunię świętą. W tej ostatniej mojej Komunii św. myślę o Tobie i ofiaruję ją za Ciebie i za siebie z tą nadzieją, że cała nasza rodzina bez wyjątku będzie szczęśliwa tam u Góry.

Proszę Cię, proś Ojca naszego o przebaczenie wszystkiego, co uczyniłem złego z tym zapewnieniem, że zawsze go kochałem. W ostatniej chwili przebaczenia i modlitwy jestem z Tobą stale. Idę już i oczekuję Cię tam w Niebie z Matusią najmiłą.

Trudno, nie mogę więcej pisać. Módlcie się wszyscy za mnie, a ja odwdzięczę się Wam wszystkim tam u góry. Jezus, Maryja Józef.

Zawsze kochający Cię brat Jarosz.

Dla wszystkich pozdrowienia i uściski

6. bł. Stefan Wincenty Frelichowski

- Będąc uczniem ośmioklasowego męskiego gimnazjum humanistycznego w Chełmży, rozwijał swoje życie wewnętrzne w Sodalitce Mariańskiej.
- W dniu 17 października aresztowano ks. Frelichowskiego. Był on dla władz niemieckich szczególnie podejrzany ze względu na swoje zaangażowanie w ruchu harcerskim.
- Osadzony, realizował nadal swoje ideały harcerskie.
- Uwięziona młodzież spontanicznie garnęła się do niego z wielką ufnością. Ksiądz sam wyszukiwał ludzi szczególnie smutnych i samotnych, chorych i słabych,
- organizował wspólne modlitwy, wyszukiwał najbardziej umęczonych i załamanych współwięźniów.
- w Dachau Wincenty opiekował się chorymi na tyfus, przekradał się do ich baraków, by nieść im pomoc i umacniać Eucharystią.
- ksiądz Wincenty już wcześniej zaraził się tyfusem - zmarł w opinii świętości w dniu 23 lutego 1945 roku, na około dwa miesiące przed wyzwoleniem obozu.

7. Święta Urszula Leduchowska:

- Wyróżniała się gorliwością w modlitwie i umartwieniach,
- założyła pierwszy na ziemiach polskich internat dla studentek szkół wyższych. Swoje powołanie do wychowania młodzieży i opieki nad nią odkryła jeszcze w nowicjacie,

- w Petersburgu objęła tam kierownictwo zaniedbanego polskiego internatu i liceum św. Katarzyny,
- w Finlandii, gdzie otworzyła gimnazjum dla dziewcząt,
- organizowała pomoc dla osieroconych polskich dzieci,
- w Danii, założyła również szkołę i dom opieki dla dzieci polskich,
- w roku 1920 Urszula wróciła do Polski, założyła zgromadzenie Sióstr Urszulanek Serca Jezusa Konającego, zwane urszulankami szarymi,
- całe życie s. Urszuli było ofiarną służbą Bogu, ludziom, Kościołowi i ojczyźnie,
- kształtowała w siostrach ducha ewangelicznej radosnej służby. "Naszą polityką jest miłość. I dla tej polityki jesteśmy gotowe poświęcić nasze siły, nasz czas i nasze życie" - powtarzała często,
- założone przez św. Urszulę Ledóchowską zgromadzenie Urszulanek Serca Jezusa Konającego realizuje swe zadania apostołskie przede wszystkim w dziedzinie wychowania i nauczania dzieci i młodzieży oraz służąc potrzebującym i pokrzywdzonym.

8. Święty brat Albert Chmielowski

- Brat Albert zajmował się biednymi i bezdomnymi,
- ogrzewalnie miejskie dla bezdomnych przemieniał w przytuliska,
- nie dysponując środkami materialnymi kwestował na utrzymanie ubogich,
- oddając się z biegiem czasu coraz pełniej posłudze ubogim rezygnował stopniowo z malowania obrazów,
- zakładał domy dla sierot, kalek, starców i nieuleczalnie chorych,
- pomagał bezrobotnym organizując dla nich pracę,
- słynne są słowa Brata Alberta, że "trzeba każdemu dać jeść, bezdomnemu miejsce, a nagiemu odzież, bez dachu i kawałka chleba może on już tylko kraść albo żebrać dla utrzymania życia".

9. Jerzy Popiełuszko

- gdy trwał stan wojenny w Polsce oraz po jego zniesieniu, pomimo szykan ze strony czynników państwowych i esbeckich oraz pomówień i oszczerstw w środkach masowego przekazu, był rzecznikiem i obrońcą godności człowieka, praw ludzkich do wolności,

sprawiedliwości, miłości i prawdy, a także heroldem Pawłowego i papieskiego nauczania, że zło należy zwyciężać dobrem,

- władze komunistyczne szykanowały kapłana,
- był wielokrotnie przesłuchiwany w prokuraturze, zatrzymywany i aresztowany,
- przedstawiono mu akt oskarżenia, w którym zarzucano mu, że działał na szkodę interesów PRL, ponieważ nadużywając funkcji kapłana czynił z kościołów miejsce propagandy antypaństwowej (sąd umorzył postępowanie w sierpniu 1984 r.),
- prasa reżimowa nasiliła ataki drukując liczne oszczercze artykuły, mające skompromitować kapelana Solidarności (opisywano rzekome nadużycia finansowe i skandale obyczajowe),
- 13 października 1984 r. milicja usiłowała doprowadzić do wypadku drogowego, w którym ks. Jerzy miał zginąć; akcja ta nie powiodła się,
- Kiedy późnym wieczorem dnia 19 października 1984 r. ks. Jerzy wracał samochodem z posługi duszpasterskiej w Bydgoszczy, został zatrzymany przez trzech funkcjonariuszy Ministerstwa Spraw Wewnętrznych (Wydział do walki z Kościołem) i uprowadzony. Stało się to na szosie w Górsku niedaleko Torunia. Niemal cudem ocalał kierowca - pan Waldemar Chrostowski, jedyny świadek bandyckiego porwania, który, chociaż skuty kajdankami, wyskoczył z pędzącego samochodu i niezwłocznie powiadomił władze kościelne i społeczeństwo o dokonanej przez przedstawicieli władz komunistycznych bezprawiu. Nastąpiło wtedy dziesięć dni modlitewnego oczekiwania na powrót kapłana w wielu świątyniach kraju, zwłaszcza w kościele św. Stanisława Kostki w Warszawie. Niestety, w dniu 30 października 1984 r. ze sztucznego zbiornika wodnego przy tamie na Wiśle koło Włocławka milicja wyłowiła ciało ks. Jerzego Popiełuszki. Sekcja zmasakrowanego ciała została przeprowadzona w Białymstoku, ale pogrzeb, zgodnie z wolą katolickiego społeczeństwa, odbył się w Warszawie 3 listopada 1984 r. Ks. Jerzy Popiełuszko został pochowany w grobie przy kościele św. Stanisława Kostki.

10. Święta Jadwiga Śląska

- Księżna bardzo troszczyła się o to, aby urzędnicy w jej dobrach nie uciskali poddanych kmieci,
- obniżyła im czynsze,
- przewodniczyła sądom,

- darowała grzywny karne, a w razie klęsk nakazywała mimo protestów zarządców rozdawać ziarno, mięso, sól itp.,
- zorganizowała także szpitalik dworski, gdzie codziennie znajdowało utrzymanie 13 chorych i kalek (liczba ta miała symbolizować Pana Jezusa w otoczeniu 12 Apostołów),
- w czasie objazdów księstwa osobiście odwiedzała chorych i wspierała hojnie ubogich.
- Jadwiga popierała także szkołę katedralną we Wrocławiu i wspierała ubogich zdolnych chłopców, którzy chcieli się uczyć,
- starała się także łagodzić dolę więźniów, посыłając im żywność, świece i odzież,
- bywało, że zamieniała karę śmierci czy długiego więzienia na prace przy budowie kościołów lub klasztorów.

11. Pięciu świętych braci międzyrzeckich

- W 1001 r. zaprzyjaźniony z księciem Bolesławem Chrobrym cesarz niemiecki Otton III zaproponował założenie na naszych ziemiach klasztoru, który głosiłby Słowianom Słowo Boże,
- Benedykt, Jan, Mateusz, Izaak, Krystyn w nocy z 10 na 11 listopada 1003 r. zostali napadnięci przez zbójców i wymordowani. Pierwsze ciosy mieczem otrzymał Jan, po nim zginął Benedykt. Izaaka zamordowano w celi obok. Mateusz zginął przeszyty oszczepami, gdy wybiegł z celi w stronę kościoła. Mieszkający oddzielnie Krystyn próbował jeszcze bronić klasztoru, ale i on podzielił los towarzyszy. Prawdopodobnie powód napadu był rabunkowy, ponieważ zakonnicy otrzymali od Chrobrego środki w srebrze na prowadzenie misji. Kult męczenników zaczął się już od ich pogrzebu. Wkrótce potem, w 1006 r., św. Brunon napisał "Żywot pięciu braci męczenników". Są to pierwsi męczennicy polscy wyniesieni na ołtarze. W poczet świętych wpisał ich Jan XVIII. Patronują diecezji zielonogórsko-gorzowskiej.